

وحیدعظیم‌نیا

دبیر گروه اقتصاد

ذخیره‌سازی گاز مزایای اقتصادی از جمله تضمین عرضه‌بی‌وقفه، کاهش هزینه‌ها و تقویت رشد اقتصادی را در پی دارد. در صفحه پیش‌رو به بررسی مزایای اقتصادی ذخیره‌سازی گاز برای صنایع از جمله هزینه کم ذخیره‌سازی، مزایای قیمت و کاهش ناترازی گاز پرداخته‌ایم. علاوه بر این، نقش دولت در ارائه مشوق‌ها و ایجاد یک محیط مساعد برای صنایع برای سرمایه‌گذاری در ذخیره‌سازی گاز بررسی شده است.

فراسو

افزایش تولید و خود تأمیننی گاز صنایع با ایجاد مخازن ذخیره‌سازی

ذخیره‌سازی گاز نه تنها برای متعادل کردن مصرف گاز در بخش خانگی ضروری است، بلکه نقشی حیاتی در حمایت از صنایع ایفا می‌کند. مزایای اقتصادی امنیت پایدار انرژی، انعطاف پذیری در تأمین گاز و تلاوم تولید را فراهم می‌کند. سرمایه‌گذاری به موقع در زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز به صنایع اجازه می‌دهد تا رشد و سودآوری خود را به حداکثر برسانند و در عین حال تأمین گاز پایدار و قابل اطمینان را تضمین کنند. با درک اهمیت ذخیره‌سازی گاز و ارائه مشوق‌ها، دولت سیزدهم نیز صنایع را به سرمایه‌گذاری در این زیرساخت‌های حیاتی تشویق کرده که منجر به افزایش تولیدات صنعتی و سهم بیشتر خودتأمینی گاز صنایع از طریق ایجاد این ذخایر گازی خواهد شد. ذخیره‌سازی گاز نقش مهمی در رسیدگی به ناترازی موقت در مصرف گاز در فصول سرد به ویژه در بخش‌های خانگی ایفا می‌کند. کشور‌های اروپایی اهمیت ذخیره‌سازی گاز را با میانگینی معادل ۲۵ درصد کل مصرف ترک کرده‌اند، در حالی که سایر کشورها به طور متوسط حدود ۱۲ درصد را به دست می‌آورند. با این حال، ذخیره‌سازی گاز نه تنها برای بخش خانگی بلکه برای صنایع نیز مفیداست. بخش صنعت به شدت به تأمین گاز پایدار متکی است و ذخیره‌سازی گاز راه‌حلی مقرون به صرفه برای رفع نیازهای آنها ارائه می‌دهد. در کشور‌های اروپایی، بخش قابل توجهی از زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز به صنایع اختصاص دارد. ایران با وجود گاز مازاد در فصول گرم سال این امکان را دارد که از این گاز مازاد در صنایع به اشکال مختلف مانند CNG، LPG، LNG و گاز طبیعی ذخیره شده در مخازن استفاده کند. دولت نیز مشوق‌هایی برای صنایع برای سرمایه‌گذاری در ذخیره‌سازی گاز فراهم کرده است، از جمله تخفیف گاز و ارائه گاز طبیعی با اشکال جایگزین به ظرفیت کامل مخازن ذخیره‌سازی. این یادداشت مزیت‌های اقتصادی ذخیره‌سازی گاز برای صنایع، مشوق‌های ارائه شده از سوی دولت و اهمیت سرمایه‌گذاری به موقع در زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز را بررسی می‌کند.

■ امنیت پایدار انرژی و انعطاف پذیری در تأمین گاز صنایع

ذخیره‌سازی گاز امنیت انرژی را برای صنایع افزایش می‌دهد. با داشتن ذخایر گاز ذخیره شده در مخازن، صنایع می‌توانند وابستگی خود را به عرضه فوری گاز کاهش دهند که ممکن است در معرض اختلال یا کمبود قرار گیرد. این یک بافر در برابر اختلالات زنجیره تأمین و عدم قطعیت‌های ژئوپلیتیکی فراهم و منبع انرژی قابل اعتمادی را برای صنایع حتی در شرایط چالش برانگیز تضمین می‌کند. ذخیره‌سازی گاز انعطاف پذیری در تأمین گاز برای صنایع ارائه می‌دهد. این به آنها اجازه می‌دهد تا مصرف گاز خود را بر اساس شرایط بازار تنظیم کنند، عملیات خود را بهینه کنند و به نوسانات تقاضا پاسخ دهند. صنایع می‌توانند از ذخیره گاز ذخیره شده در دوره‌های اوج تقاضا یا زمانی که قیمت بی‌وفقه را تضمین می‌کند و این صنایع را قادر می‌سازد تا اهداف تولید خود را به طور مداوم برآورده و از توقف پرهزینه جلوگیری کنند. همچنین توسعه زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز، نوآوری و پیشرفت‌های فناوری در بخش انرژی را تشویق می‌کند. از آنجایی که صنایع در تأسیسات ذخیره‌سازی سرمایه‌گذاری می‌کنند، نیاز به سیستم‌های نظارتی پیشرفته، اقدامات ایمنی و فناوری‌های ذخیره‌سازی گاز آآمد وجود دارد. این امر باعث تحقیق و توسعه در زمینه ذخیره‌سازی گاز می‌شود که منجر به بهبود روش‌های ذخیره‌سازی، افزایش پروتکل‌های ایمنی و استفاده کارآمدتر از منابع گاز می‌شود.

ذخیره‌سازی گاز مشوق‌های اقتصادی قابل توجهی

را برای صنایع در ایران فراهم می‌کند. با هزینه کم ذخیره‌سازی، مزیت‌های قیمت و توانایی کاهش ناترازی گاز، صنایع می‌توانند به صرفه جویی در هزینه، تولید بدون وقفه و تجارت در طول سال دست یابند. از جمله افزایش امنیت انرژی، انعطاف پذیری در خرید گاز، محافظت در برابر نوسانات قیمت و مدیریت مؤثر تقاضای فصلی است. سرمایه‌گذاری صنایع ایران برای ذخیره‌سازی گاز، مهم‌ترین راهکار رفع ناترازی و حذف عدم‌النتفع اقتصادی توقف تولیدات صنعتی است. صنایعی که

در ذخیره‌سازی گاز سرمایه‌گذاری می‌کنند، مزیت رقابتی به دست می‌آورند و عملیات تولید را خواهند داشت که رشد اقتصادی را نیز تحریک می‌کند.

با سرمایه‌گذاری در ذخیره‌سازی گاز، صنایع می‌توانند تولید را در فصول سرد سال حفظ کنند، زیان‌های ناشی از قطع گاز را از بین ببرند و به توسعه کلی اقتصادی کشور کمک کنند. در همین راستا دولت اخیراً شیونامه جدیدی در جهت تسهیل سرمایه‌گذاری صنایع در حوزه ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز تهیه کرده است تا هم زمینه لازم برای سرمایه‌گذاری صنایع در هر مشوق‌های متعددی برای صنایع تعبیه شود که سریع‌تر به این سمت حرکت کنند. همچنین مزیت بسیار کامل اقتصادی برای صنایع در جهت رفع ناترازی زمستانی خود و جلوگیری از توقف تولید حاصل از قطعی گاز است.

■ مزیت‌های ذخیره‌سازی گاز از سوی صنایع

۱. امنیت و قابلیت اطمینان انرژی: اولین و شاید مهم‌ترین مزیت ذخیره‌سازی گاز، افزایش امنیت و قابلیت اطمینان از تأمین پایدار انرژی برای صنایع است. با دسترسی به گاز ذخیره شده در فصول سرد، صنایع می‌توانند تأمین انرژی پایدار را تضمین کنند و خطر اختلالات تولید ناشی از کمبود یا قطعی گاز را کاهش دهند. این قابلیت اطمینان، صنایع را قادر می‌سازد تا اهداف تولید خود را به طور مداوم برآورده و رضایت مشتری را حفظ کنند.

۲. انعطاف‌پذیری در خرید گاز با مشوق‌های مختلف ذخیره‌شده از نسوی دولت: در خرید ارزان‌تر گاز: ذخیره‌سازی گاز این امکان را برای صنایع فراهم می‌کند که در صورت پایین بودن قیمت گاز، گاز را خریداری و آن را برای استفاده در آینده ذخیره کنند. این به آنها اجازه می‌دهد تا از شرایط مطلوب بازار استفاده و از خرید گاز با قیمت‌های بالاتر در دوره‌های اوج تقاضا اجتناب کنند. توانایی زمان‌بندی خرید گاز به صورت استراتژیک می‌تواند منجر به صرفه‌جویی قابل توجهی در هزینه‌ها برای صنایع شود.

۳. پوشش ریسک صنایع در برابر نوسانات قیمتی گاز با اقدام به موقع در خرید گاز با قیمت مناسب و استفاده از تخفیف گازی دولت در این زمینه از نسوی صنایع: ذخیره‌سازی گاز به عنوان پوششی در برابر نوسانات قیمت در بازار گاز عمل می‌کند. صنایع می‌توانند گاز را در دوره‌هایی با قیمت پایین خریداری و ذخیره کنند و در زمانی که قیمت‌ها بالاتر است از آن استفاده کنند. این به آنها کمک می‌کند تا تأثیر نوسانات قیمت را کاهش دهند، هزینه‌های انرژی خود را تثبیت کنند و برنامه‌ریزی مالی و بودجه را بهبود بخشند.

۴. مدیریت تقاضای فصلی: ذخیره‌سازی گاز صنایع را قادر می‌سازد تا نوسانات فصلی تقاضای گاز را به طور مؤثر مدیریت کنند. در فصول گرم که تقاضای گاز کمتر است، صنایع می‌توانند گاز اضافی را در انبار‌ها ذخیره کنند. سپس آنها می‌توانند از این گاز ذخیره شده در فصول سرد که تقاضا بیشتر است استفاده و از عرضه ثابت اطمینان حاصل کنند و از اتکا به منابع خارجی که ممکن است گران‌تر یا در معرض اختلال هستند اجتناب کنند.

۵. مزیت رقابتی: صنایعی که در ذخیره‌سازی گاز سرمایه‌گذاری می‌کنند نسبت به هم‌تایان خود که به چنین امکاناتی دسترسی ندارند، مزیت رقابتی کسب می‌کنند. تولید مستمر و فعالیت‌بی‌وقفه در فصول سرد سال به این صنایع برای خرید و فروش این محصولات صنعتی و صادرات آن و همچنین مزیت‌های مشترک آن و انجام تعهدات قراردادی می‌دهد. این

اقتصادسنجی

سرویس اقتصادی ۶۰۰۴۰۸۵۲۳

«جوان» مهم‌ترین راهکار جلوگیری از قطع گاز را در فصول سرد سال بررسی می‌کند

زمستان گرم مردم و پر رونق صنعت با ذخیره‌سازی گاز

سرمایه‌گذاری صنایع ایران برای ذخیره‌سازی گاز، مهم‌ترین راهکار رفع ناترازی و سودمند کردن تولیدات صنعتی است

ذخیره‌سازی گاز مهم‌ترین و کلیدی‌ترین راهکار حل ناترازی مقطعی گاز در ایران است و باید مشوق‌های آن تأمین شود.

این نماینده مجلس شورای اسلامی با اشاره به مشوق‌های ارائه شده از سوی دولت به صنایع برای سرمایه‌گذاری در ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز می‌گوید: «انصافاً اقدامات دولت در این بخش‌ها قابل تقدیر است. بالاخره همین که صورت مسئله فوق تبدیل به دغدغه دولت و مجلس شده است، به نظر بنده همین رویکرد اقدام بسیار مهمی است.»

■ ذخیره‌سازی گازی مانع از توقف اشتغال و تولید خواهد شد

حسین امامی‌راد، عضو مجمع نمایندگان خراسان رضوی نیز درباره ذخیره‌سازی انرژی گاز در مخازن جهت جلوگیری از مشکلات صنایع در فصول سرد سال با بیان اینکه چرخه حرکت صنعت در کشور نباید متوقف نشود، به «جوان» می‌گوید: «توسعه صنعت بخش عمده‌ای از نگرانی‌ها در زمینه اشتغال را در کشور بخشد کرده است، بنابراین صنعت جایگاه مهمی در کشور داشته و بحمدالله پیشرفت‌های خوبی در این بخش داشته‌ایم.»

وی می‌افزاید: «یکی از دغدغه‌ها که چندین سال است گریبانگیر صنایع شده، موضوع مربوط به انرژی و سوخت صنایع در بخش برق و گاز است. در کنار نیروگاه‌ها می‌توانیم از ظرفیت انرژی خورشیدی در کشور استفاده و به سمتی حرکت کنیم که نه تنها در تولید انرژی مشکلی نداشته باشیم، بلکه بتوانیم این انرژی را صادر کنیم.»

امامی‌راد بسا بیان اینکه در حوزه مربوط به انرژی گاز ظرفیت‌های ویژه‌ای در کشور وجود دارد، تأکید می‌کند: «در زمان پیک مصرف نیازمند این هستیم که نیاز گاز کشور را با ایجاد مخازن در صنایع برطرف کنیم و این مسئله امری بسیار حائز اهمیت است. دولت سیزدهم نیز به سمت اعطای مشوق در زمینه سرمایه‌گذاری در این بخش متوقف شده است، اما باید به ناترازی انرژی توجه جدی داشته باشیم. متأسفانه در دولت گذشته به ذخیره‌سازی انرژی توجه جدی نشده، به ویژه ذخیره‌سازی در حوزه انرژی گاز که برخی از صنایع با آن دست به گریبان هستند.»

وی می‌افزاید: «ذخیره‌سازی گاز در مخازن برای صنایع اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد، بنابراین تلاش دولت بر این است که از جایی این مسئله را آغاز کند. دولت سیزدهم نیز به سمت اعطای مشوق در زمینه سرمایه‌گذاری در ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز به صنایع حرکت کرده است و این مسئله می‌تواند مزیت‌های زیادی در این مسیر فعالیت کند. ایجاد مخازن در صنایع برای جلوگیری از مشکلات این بخش در فصول سرد سال می‌تواند اتفاق مهمی را رقم بزند.»

این نماینده مجلس شورای اسلامی تأکید می‌کند: «ایجاد مخازن در صنایع ضرورت دارد و این مسئله در کشور‌های پیشرفته هم مطرح است. حتماً صنایع از ذخیره‌سازی گازی سود می‌برند و این مسئله می‌تواند مزیت‌های زیادی برای صنایع داشته باشد.»

به نظر می‌رسد ذخیره‌سازی گاز می‌تواند ضمن جلوگیری از قطعی گاز در فصول سرد سال، اثرات زیست محیطی مثبتی با ترویج مصرف انرژی پاک داشته باشد و به طور کلی، تأسیسات ذخیره‌سازی صنایع به ایجاد ذخیره‌سازی گاز به عنوان مهم‌ترین بخش اقتصادی کشور که از ذخیره‌سازی گاز کاملاً سود می‌برد با مشوق‌های ارائه شده نیز بیشتر سود خواهد برد.

این نماینده مجلس شورای اسلامی ادامه داد: ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز صنایع از جمله ضروریات بوده و صنایع می‌باید با جدیت به این موضوع ورود کنند.

شود. همچنین در مسئله گاز هم ذخیره‌سازی باید مد نظر قرار گیرد. عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی با اشاره به مشوق‌های دولت در زمینه ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز در صنایع بیان کرد: در این بخش مقرر شده است وزارت نفت و دولت تسهیلات و مشوق‌های لازم را به صنایع اعطا کنند تا این صنایع به سمت ایجاد ایستگاه‌های ذخیره گاز حرکت نمایند و در فصول سرد سال گاز خود را مورد استفاده قرار دهند و بدین ترتیب بدون وقفه، امکان تولید محصولات صنعتی و فروش این محصولات از سوی صنایع خواهد بود که به عدم‌النتفع چندین میلیارد دلاری صنایع پایان خواهد داد.

وی تأکید کرد: به واقع صنعتی همچون صنعت

اقتصادی و غیراقتصادی این مدل برای صنایع را مورد توجه کنشگران قرار داد.

■ ذخیره‌سازی کلیدی‌ترین راهکار حل ناترازی مقطعی گاز

حجت‌الله فیروزی، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با اشاره به موضوع «تمرکز

بر ذخیره‌سازی انرژی گاز در مخازن جهت جلوگیری از مشکلات صنایع در فصول سرد سال» به «جوان» می‌گوید: «اگر تولید در کشور متوقف شود، حتماً از توقف تولید هم در بخش اشتغال، هم در بخش درآمدهای کشور و هم در حوزه تعادل عرضه و تقاضا

می‌تواند منجر به افزایش سهم بازار، وفاداری مشتری و رشد کلی کسب و کار شود.

۶. محرک اقتصادی: توسعه زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز و مزیت‌های اقتصادی ناشی از آن برای صنایع به محرک‌های اقتصادی کمک می‌کند. سرمایه‌گذاری در تأسیسات ذخیره‌سازی گاز فرصت‌های شغلی در ساخت، بهره‌برداری و نگهداری ایجاد می‌کند. علاوه بر این، افزایش بهره‌وری و ثبات صنایع تحت حمایت ذخیره‌سازی گاز باعث رشد اقتصادی، جذب سرمایه‌گذاری و ایجاد یک محیط تجاری مطلوب می‌شود.

۷. مزایای زیست محیطی: ذخیره‌سازی گاز همچنین می‌تواند پیامدهای زیست محیطی مثبتی داشته باشد. با حصول اطمینان از تأمین گاز قابل اطمینان و مستمر، صنایع می‌توانند عملیات خود را بهینه کنند و نیاز به منابع انرژی جایگزین مانند سوخت‌های کربن‌فشرده‌تر را کاهش دهند. این امر مصرف انرژی پاک‌تر را ترویج و به دستیابی به اهداف پایدار کمک می‌کند.

۸. اهمیت سرمایه‌گذاری صنایع در زمینه ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز: ذخیره‌سازی گاز در فصول سرد سال و با مشکل ناترازی انرژی در فصل‌های گذشته ما را مواجه کرده است.

وی با بیان اینکه صنایع بزرگ و کلان هم در حوزه برق مشکل دارند و هم در حوزه گاز اظهار کرد: از این رو مجلس رفع مشکلات برق صنایع را در بودجه سالانه مد نظر قرار داد تا صنایع در زمینه تولید برق به سمت نیروگاه‌سازی حرکت کنند و خودشان تولید کننده برق خودشان باشند تا برق صنعت از برق مصرفی جدا

شود. بسیاری از محصولاتی که در کشور تولید می‌شود، خودمان مصرف کننده آن هستیم، شرایط بدن خوب نیست که بگوییم اگر تولید نداشته باشیم، تنها صادر اتعان انجام نخواهد شد، چراکه بخش عمده‌ای از تولید ما به مصرف داخلی و بخش دیگر آن به صادرات وابسته است.»

وی با بیان اینکه حتماً باید هدفگذاری‌ها در زمینه رونق تولید به نحوی باشد که تولید آسیب نبینند، تأکید می‌کند: «وقتی ما گاز یا برق برخی از مجموعه‌های تولیدی را قطع می‌کنیم، این بخش‌ها زیرساخت‌هایی دارند که اگر مجدداً بخواهند این زیرساخت‌ها را آماده

محصولات صنعتی و صادرات آن و همچنین مزیت‌های مشترک آن و انجام تعهدات قراردادی می‌دهد. این

محصولات صنعتی و صادرات آن و همچنین مزیت‌های مشترک آن و انجام تعهدات قراردادی می‌دهد. این

از سویی به سمت توسعه زیرساخت‌های انرژی برویم، بیان کرد: ما در بخش گاز باید به سمت توسعه ساختار پالایشگاهی و خطوط انتقالی گاز حرکت کنیم. همچنین ما در زمینه برق باید به سمت نیروگاه‌سازی برویم.

کنند، زمان می‌برد. به عنوان مثال برخی از صنایع مجهز به کوره‌هایی هستند که اگر آن کوره‌ها گرم شود، حتماً با زمان قطعی بعدی گاز و برق مواجه می‌شویم، بنابراین این، این موارد موضوعات مهمی است و اینها واقعیت میدان تولید است که باید به آنها توجه شود.»

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه حتماً باید در زمینه سیاستگذاری در بخش انرژی، دولت به صنایع کمک کند، می‌افزاید: «حتماً دولت باید در زمینه انرژی‌های قابل ذخیره‌سازی به صنایع کمک کند که البته این‌نامه اعطای گاز به

بهروز محیی‌نجم‌آبادی

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس

در کنار دولت بخش‌های دیگری نیز می‌توانند به سمت اعطای مشوق در زمینه سرمایه‌گذاری در ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز به صنایع حرکت کرده است و این مسئله در گذشته بوده است. ما باید به ناترازی انرژی توجه جدی داشته باشیم. متأسفانه در دولت گذشته به ذخیره‌سازی انرژی توجه جدی نشده، به ویژه ذخیره‌سازی در حوزه انرژی گاز که برخی از صنایع با آن دست به گریبان هستند.»

وی می‌افزاید: «ذخیره‌سازی گاز در مخازن برای صنایع اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد، بنابراین تلاش دولت بر این است که از جایی این مسئله را آغاز کند. دولت سیزدهم نیز به سمت اعطای مشوق در زمینه سرمایه‌گذاری در ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز به صنایع حرکت کرده است و این مسئله می‌تواند مزیت‌های زیادی برای صنایع داشته باشد.»

به نظر می‌رسد ذخیره‌سازی گاز می‌تواند ضمن جلوگیری از قطعی گاز در فصول سرد سال، اثرات زیست محیطی مثبتی با ترویج مصرف انرژی پاک داشته باشد و به طور کلی، تأسیسات ذخیره‌سازی صنایع به ایجاد ذخیره‌سازی گاز به عنوان مهم‌ترین بخش اقتصادی کشور که از ذخیره‌سازی گاز کاملاً سود می‌برد با مشوق‌های ارائه شده نیز بیشتر سود خواهد برد.

این نماینده مجلس شورای اسلامی ادامه داد: ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز صنایع از جمله ضروریات بوده و صنایع می‌باید با جدیت به این موضوع ورود کنند.